

$$P_n(x) = a_n x^n + a_{n-1} x^{n-1} + a_{n-2} x^{n-2} + \dots + a_1 x + a_0$$

$$P_n(x) : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$$

$$P_n(x) = 0$$

$$\left\{ \begin{array}{l} (P_n(x))' \\ \int P_n(x) dx \end{array} \right.$$

BROJNI NIZOVI

* DEFINICIJA NIZA, OSNOVNI PODNOVI, GRANICNA VREDNOST NIZA

DEF PRELIKAVANJE $a: \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{R}$ SE NAZIVA BROJNI NIZ.

$$a(n) \rightsquigarrow a_n$$

$\{a_n\}_{n \in \mathbb{N}}$, a_n JE OPŠTI ČLAN NIZA

$a_1, a_2, a_3, \dots, a_n, \dots$ ← ČLANOVI NIZA

PRIMER

a) $a_n = \frac{n^2+1}{n}$, $a_1 = \frac{1^2+1}{1} = \frac{2}{1} = 2$, $a_2 = \frac{2^2+1}{2} = \frac{5}{2}$...

b) $a_n = (-1)^n \cdot \frac{n+1}{2}$, $a_1 = -\frac{1+1}{2} = -1$, $a_2 = +\frac{2+1}{2} = \frac{3}{2}$...

c) $a_n = a_1 + (n-1)d \in$ ARITMETIČKI NIZ
 a_1 i d SU DNE VEŠTINE

$$a_{n+1} - a_n = \underbrace{a_1 + nd}_{a_{n+1}} - \underbrace{a_1 + (n-1)d}_{a_n} = nd - nd + d = d$$

RAZLIKA JE KONSTANTA

$$S_n = \frac{n}{2} (a_1 + a_n) = na_1 + \frac{n(n-1)}{2} d \in$$
 SUMA PRVIH n ČLANOVA NIZA

d) $b_n = b_1 q^{n-1}$, GDE $b_1 \neq 0$ I q DATI BROJEVI,
NAZIVA SE GEOMETRIJSKI NIZ.

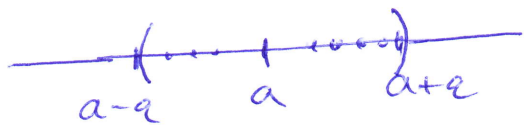
$$\frac{b_{n+1}}{b_n} = \frac{b_1 \cdot q^n}{b_1 \cdot q^{n-1}} = q^{n-n+1} = \underline{q}$$
 KOEFICIENT JE KONSTANTA

• BROJNI NIZ $\{a_n\}_{n \in \mathbb{N}}$ JE OGRANIČEN, AKO POSTOJI $(P2)$
 REALAN BROJ $M > 0$. TAKO DA ZA SVAKO $n \in \mathbb{N}$ VAŽI
 $|a_n| \leq M$.

• BROJNI NIZ $\{a_n\}_{n \in \mathbb{N}}$ JE MONOTONO RASTUĆI
 (NEOPADAJUĆI), AKO ZA SVAKO $n \in \mathbb{N}$ VAŽI
 $a_n < a_{n+1}$ ($a_n \leq a_{n+1}$)

• BROJNI NIZ $\{a_n\}_{n \in \mathbb{N}}$ JE MONOTONO OPADAJUĆI
 (NERASTUĆI), AKO VAŽI:
 $\forall n \in \mathbb{N}, a_n > a_{n+1}$ ($a_n \geq a_{n+1}$).

• ZA REALAN BROJ a , INTERVAL $(a-\varepsilon, a+\varepsilon)$, $\varepsilon > 0$
 PREDSTAVLJA ε -OKOLINU TAČKE a . ZA a KAŽEMO
 DA JE TAČKA NAČINILAVANJA NIZA $\{a_n\}_{n \in \mathbb{N}}$,
 AKO SE U SVAKOJ ε -OKOLINI TAČKE a NAHAZI
 BESKONAČNO MNOGO ČLANOVA NIZA $\{a_n\}_{n \in \mathbb{N}}$.

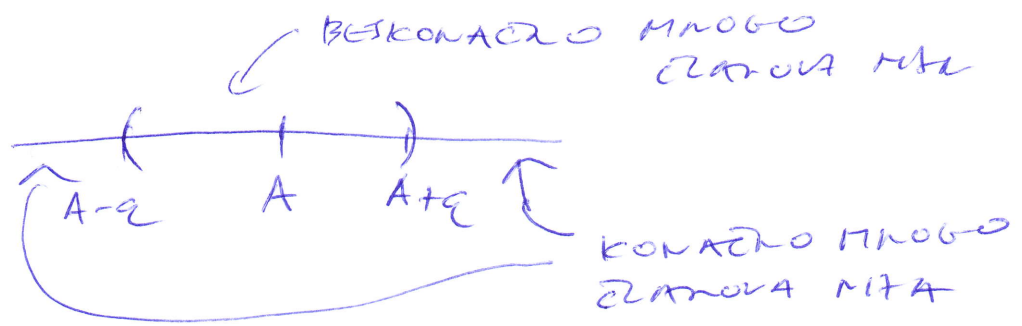

DEF. ZA REALAN BROJ A KAŽEMO DA JE GRANIČNA VREDNOST
 NIZA $\{a_n\}_{n \in \mathbb{N}}$, AKO ZA SVAKO $\varepsilon > 0$ POSTOJI
 $n_0 \in \mathbb{N}$, TAKO DA ZA SVAKO $n \geq n_0$ VAŽI

$$|a_n - A| < \varepsilon.$$

TADA PIŠEMO $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = A$ I KAŽEMO DA

NIZ KONVERGIRA KA BROJ A , AKO NIZ NIDE
 KONVERGENTAN, ONDA KAŽEMO DA JE DIVERGENTAN

$$\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = A \quad +\infty$$

• $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = +\infty$ E DIVERGIRA U PLUS BESKONAČNO

• $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = -\infty$ E DIVERGIRA U MINUS BESKONAČNO

⊕ SUKVA MONOTON I OGRANIČEN NIZ JE KONVERGENTAN.

⊕ KONVERGENTAN NIZ IMA JEDINSTVENU GRANIČNU VREDNOST.

• G.V. = T.N. ALI T.N. ≠ G.V.

* OPERACIJE SA NIZOVIMA

• AKO SU $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = A$ I $\lim_{n \rightarrow \infty} b_n = B$, TADA VAŽI

1) $\lim_{n \rightarrow \infty} (a_n \pm b_n) = \lim_{n \rightarrow \infty} a_n \pm \lim_{n \rightarrow \infty} b_n = A \pm B$

2) $\lim_{n \rightarrow \infty} (a_n \cdot b_n) = \lim_{n \rightarrow \infty} a_n \cdot \lim_{n \rightarrow \infty} b_n = A \cdot B$

3) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n} = \frac{\lim_{n \rightarrow \infty} a_n}{\lim_{n \rightarrow \infty} b_n} = \frac{A}{B}$, $B \neq 0$

4) AKO ZA SVAKO $M > 0$ $a_n \leq b_n \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} a_n \leq \lim_{n \rightarrow \infty} b_n$

5) AKO $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} b_n = A$ I $a_n \leq c_n \leq b_n \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} c_n = A$

ČASTO KORISTIMO SLEDEĆE GRAN. VREDNOSTI

$$1) \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n^a} = \begin{cases} 0, & a > 0 \\ 1, & a = 0 \\ +\infty, & a < 0 \end{cases}$$

$$2) \lim_{n \rightarrow \infty} 2^n = \begin{cases} 0, & |z| < 1 \\ 1, & z = 1 \\ +\infty, & z > 1 \\ \text{NE POSTOI}, & z \leq -1 \end{cases}$$

$$3) \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n = e \approx 2.718 \dots$$

Ako je $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \pm \infty \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{a_n}\right)^{a_n} = e$

$$4) \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^a}{n!} = 0, a \in \mathbb{R}$$

$n! = 1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot \dots \cdot n$

$$5) \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{n} = 1$$

PRIMER ODREDITI SLEDEĆE GRANICE VREDNOSTI

$$a) \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{4n^3 + 3n + 5}{3n^3 + 5n^2 + 1} \stackrel{\frac{\infty}{\infty}}{=} \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{4n^3 + 3n + 5}{3n^3 + 5n^2 + 1} =$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{4 + \frac{3}{n^2} + \frac{5}{n^3}}{3 + \frac{5}{n} + \frac{1}{n^3}} = \frac{4}{3}$$

$$b) \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\sqrt{n^2 - 5n + 4} - n \right) \stackrel{\infty - \infty}{=} \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\sqrt{n^2 - 5n + 4} - n \right)$$

$A^2 - B^2 = (A - B)(A + B)$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{n^2 - 5n + 4} + n}{\sqrt{n^2 - 5n + 4} - n} \cdot \frac{\sqrt{n^2 - 5n + 4} - n}{\sqrt{n^2 - 5n + 4} - n} =$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{-5 + \frac{4}{n}}{\sqrt{1 - \frac{5}{n} + \frac{4}{n^2}} + 1} = -\frac{5}{2}$$

$$c) \lim_{n \rightarrow \infty} (-1)^n \cdot \frac{n+1}{n}$$

$n = 2k \rightarrow \lim_{k \rightarrow \infty} (-1)^{2k} \frac{2k+1}{2k} = \frac{1}{1} = 1$

$n = 2k+1 \rightarrow \lim_{k \rightarrow \infty} (-1)^{2k+1} \frac{2k+2}{2k+1} = \frac{1}{1} = -1$

NIZ IMA DUE RAZLIČITE TAČKE KAKO MILAVANJA (PS)

$1 \neq -1$, ZNAČI DA JE DIVERGENTAN.

$$\begin{aligned} d) \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{n^2 + 7n + 1}}{3n^3 - 2n - 5} &\stackrel{\infty}{=} \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{n^2 \left(1 + \frac{7}{n} + \frac{1}{n^2}\right)}}{n^3 \left(3 - \frac{2}{n^2} - \frac{5}{n^3}\right)} = \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{1 + \frac{7}{n} + \frac{1}{n^2}}}{n^2 \left(3 - \frac{2}{n^2} - \frac{5}{n^3}\right)} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{1 + \frac{7}{n} + \frac{1}{n^2}}}{n^2 \left(3 - \frac{2}{n^2} - \frac{5}{n^3}\right)} = \frac{1}{\infty} \\ &= 0 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} e) \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{2}{n^2}\right)^n &\stackrel{\infty}{=} \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{\frac{n^2}{2}}\right)^n = \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{\frac{n^2}{2}}\right)^{\frac{n^2}{2} \cdot n \cdot \frac{2}{n^2}} \rightarrow e = e^0 = 1 \end{aligned}$$

